

სასწავლო კურსის სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	გერმანიკული ფილოლოგიის საფუძვლები
სასწავლო კურსის (მოდულის) კოდი	--
სასწავლო კურსის სტატუსი	არჩევითი კურსი ანგლისტიკის მიმართულების ბაკალავრიატის მეორე და მესამე კურსის სტუდენტებისათვის სავალდებულო კურსი სკანდინავისტიკის მიმართულების სტუდენტებისათვის
ECTS	5 კრედიტი (125 საათი) 45 საკონტაქტო საათი (კვირაში 3 საათი) 80 საათი დამოუკიდებელი მუშაობისათვის
ლექტორი (ლექტორები)	ასოცირებული პროფესორი თინათინ მარგალიტაძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ანგლისტიკის მიმართულება, ლექსიკოგრაფიული ცენტრის სამეცნიერო ხელმძღვანელი საკონტაქტო ინფორმაცია: ტელ: 890 269555 (სამს) 890 262525 (ბინა) ელ. ფოსტა: tinatin@margaliti.ge
სასწავლო კურსის მიზნები	სასწავლო კურსი მიზნად ისახავს სტუდენტებს გააცნოს გერმანიკული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნები ფონოლოგიურ, მორფოლოგიურ და ლექსიკურ დონეებზე და მოამზადოს ისინი დარგობრივი ენების ისტორიის კურსების მოსასმენად.
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობები	სასწავლო კურსს შესწავლის წინაპირობები არ გააჩნია.
სასწავლო კურსის ფორმატი	ლექცია/სემინარი/(13), შუალედური შემოწმება (1), პრაქტიკუმი (1).
სასწავლო კურსის შინაარსი	იხ. დანართი 1.
შეფასება	დასწრება 10 ქულა შუალედური შემოწმება 20 ქულა (ტარდება წერიტი შუალედური შემოწმება. სტუდენტს ეძლევა ორი საკითხი, თითოეული ფასდება 10 ქულით; 9-10 ქულა: პასუხი სრულია; საკითხი ზუსტად და ამომწურავად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია დაცულია. სტუდენტი ზედმიწევნით კარგად ფლობს პროგრამით გათვალისწინებულ განვლილ მასალას, ღრმად და საფუძვლიანად აქვს ათვისებული როგორც ძირითადი, ისე დამხმარე ლიტერატურა; 7-8 ქულა: პასუხი სრულია, მაგარამ შეკვეცილი; ტერმინოლოგიურად გამართულია; საკითხი ამომწურავად არის გადმოცემული; არსებითი შეცდომა არ არის; სტუდენტი კარგად ფლობს პროგრამით გათვალისწინებულ განვლილ მასალას; ათვისებული აქვს ძირითადი ლიტერატურა; 5-6 ქულა: პასუხი არასრულია; საკითხი დამაკმაყოფილებლად არის გადმოცემული; ტერმინოლოგია ნაკლოვანია; სტუდენტი ფლობს პროგრამით

	<p>გათვალისწინებულ მასალას, მაგარამ აღნიშნება მცირეოდენი შეცდომები; 3-4 ქულა: პასუხი არასრულია; ტერმინოლოგია მცდარია; საკითხის შესაბამისი მასალა გადმოცემულია ნაწილობრივ; სტუდენტს არასაკმარისად აქვს ათვისებული ძირითადი ლიტერატურა; აღნიშნება რამდენიმე არსებითი შეცდომა);</p> <p>სემინარი-პრეზენტაცია 30 ქულა (სტუდენტმა უნდა ჩააბაროს 15 თემა, თითოეული ფასდება 2 ქულით. სტუდენტის შეფასებისას მნიშვნელობა ექცევა საკითხის ცოდნას, ძირითადი და დამატებითი ლიტერატურის დამუშავებას, საკითხის გადმოცემის უნარს, მეტყველების კულტურას, ანალიზისა და სინთეზის უნარს);</p> <p>საბოლოო გამოცდა 40 ქულა (წერა) (სტუდენტს ეძლევა 4 საკითხი. თითოეული საკითხი ფასდება 10 ქულით. შეფასების კრიტერიუმები იხილეთ ზევით, შუალედური შეფასება).</p> <p>სტუდენტის შეფასებისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება არა მხოლოდ ფაქტობრივი მასალის ფლობას, არამედ მასალის კრიტიკული ანალიზის უნარს.</p> <p>საბოლოო გამოცდაზე დაშვების წინაპირობა: 20 ქულა</p>
<p>სავალდებულო ლიტერატურა</p>	<p>თ. მარგალიტაძე, „გერმანიკული ფილოლოგიის საფუძვლები“ ელექტრონული სალექციო კურსი სტუდენტებისათვის. თბილისი, 2009 წ.</p> <p>Margaliti.com</p> <p>ელექტრონულ სალექციო კურსში განთავსებულია დამატებითი საკითხავი მასალა სტუდენტებისათვის</p>
<p>დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა</p>	<p>Rauch, G.F. Carr Insights in Germanic Linguistics New York, 1995;</p> <p>მითითებული ლიტერატურა წარმოდგენილია ლექსიკოგრაფიული ცენტრისა და ანგლისტიკის მიმართულების ბიბლიოთეკებში</p>
<p>სწავლის შედეგები</p>	<p>“გერმანიკული ფილოლოგიის საფუძვლების” სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტები მიიღებენ საფუძვლიან ცოდნას ინდოევროპულ ენათა ოჯახის გერმანიკული შტოს შესახებ; გაეცნობიან, სად, რომელ სახელმწიფოებშია გავრცელებული აღნიშნული ენები; შეისწავლიან რა არის ენათა ნათესაობა და როგორ დგინდება იგი ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის გამოყენებით;</p> <p>ვინ იყვნენ გერმანელი ტომები და რა როლი ითამაშეს მათ თანამედროვე ევროპელი ერების ისტორიაში, ასევე ევროპული ენების ფორმირებაში; როგორია მათი კულტურული მემკვიდრეობა, სამართლებრივი, რელიგიური და სხვ. შეხედულებები; როგორ აფასებდნენ გერმანელ ხალხებს ცნობილი ბერძენი და რომაელი ისტორიკოსები, მწერლები, საზოგადო მოღვაწეები.</p> <p>გერმანიკული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნების შესწავლა სტუდენტებს უვითარებს მონათესავე ენების ფაქტებზე დაკვირვების უნარს, აჩვენებს სხვადასხვა ენობრივ ღონეებზე მონათესავე ენათა</p>

	<p>შორის არსებული მსგავსებების აღმოჩენას. აღნიშნული სასწავლო კურსი სტუდენტებს აძლევს არა მხოლოდ თეორიულ ცოდნას, არამედ საგანს მნიშვნელოვანი პრაქტიკული დანიშნულებაცა აქვს. გერმანიკული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნების შესწავლა ყველა ენობრივ დონეზე, სტუდენტებს უადვილებს სხვა გერმანიკული ენების შესწავლას.</p> <p>ტრანსფერული (ზოგადი) უნარები: ახალი ინფორმაციის ანალიზი დარგის შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით; შესაბამისი ლიტერატურიდან პროფესიული ინფორმაციის მოძიებისა და კრიტიკული შეფასების უნარი; კომუნიკაცია მკაფიოდ და ეფექტურად; პრაქტიკულ საქმიანობაში ავტონომიურობის დემონსტრირების უნარი; პრეზენტაციის, ჯგუფში ეფექტურად მუშაობის უნარი; საინფორმაციო ტექნოლოგიების, როგორც სასწავლო ინსტრუმენტის გამოყენების უნარი.</p>
<p>სწავლებისა და სწავლის მეთოდები</p>	<p>სასწავლო პროცესი ითვალისწინებს: 13 ინტერაქტიული ლექცია /სემინარი (დასწრება ფასდება 10 ქულით), სემინარი/პრეზენტაცია (ფასდება 30 ქულით) შუალედური შემოწმება (20 ქულა), პრაქტიკუმი. ლექციასა და სემინარზე გამოიყენება სწავლების შემდეგი მეთოდები: ვერბალური, დემონსტრირების, ახსნა-განმარტების, დისკუსიის, სტუდენტის ფონისეული ცოდნის აქტივაციის, პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლების. აღნიშნული მეთოდების გამოყენება თავისთავად გულისხმობს ანალიზისა და სინთეზის, დედუქციისა და ინდუქციის სტრატეგიების გამოყენებას. სასწავლო პროცესში ჩართულია ელექტრონული სასწავლო კურსები / მასალები.</p>
<p>სასწავლო კურსის გავლასთან დაკავშირებული დამატებითი პირობები</p>	

დანართი 1

სასწავლო კურსის შინაარსი

N	ლექციის/სემინარის/პრაქტიკუმის/ლაბორატორიული სამუშაოს და ა. შ. თემა	ლიტერატურა (შესაბამისი მითითებით) გვერდების
1	<p>ლექცია/სემინარი – ინდოევროპულ ენათა ოჯახი და ენათა ნათესაობა.</p> <p>ენათა დაჯგუფების გენეალოგიური პრინციპი. ინდოევროპულ ენათა ოჯახის შტოები: ინდური, ირანული, ბერძნული, ალბანური, სლავური, ბალტიკური, რომანული, კელტური, გერმანიკული და ა.შ.</p> <p>გერმანიკული ენების ჯგუფი: აღმოსავლურ გერმანიკული, ჩრდილოურ გერმანიკული და დასავლურ გერმანიკული ენები.</p> <p>გერმანიკული ენების გავრცელება თანამედროვე მსოფლიოში – სახელმწიფოები, სადაც თანამედროვე გერმანიკულ ენებზე ლაპარაკობენ.</p> <p>ინდოევროპულ ენათა ოჯახის შტოების მიმოხილვა.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 1 www.margaliti.com</p>
2	<p>ლექცია /სემინარი – ისტორიულ-შედარებითი ენათმეცნიერება და ისტორიულ-შედარებითი მეთოდი.</p> <p>ფილოლოგიის, როგორც მეცნიერების ცალკე დარგის აღმოცენება. ანტიკური ფილოლოგია. მეცნიერული გერმანისტიკისა და ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის შექმნა XIX ს-ის დასაწყისში. გერმანელი ლინგვისტი – ფრანკ ბოპი და დანიელი ენათმეცნიერი რასმუს რასკი – ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის ფუძემდებლები. ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის აღმოცენების წინაპირობები. ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის რაობა. კანონზომიერი შესატყვისობები ფონოლოგიურ, მორფოლოგიურ და ლექსიკურ დონეებზე. ისტორიულ-შედარებითი მეთოდის გამოყენება არქეტიპის ანუ პროტოფორმების რეკონსტრუქციის დროს.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 2 www.margaliti.com</p>
3	<p>ლექცია /სემინარი – გერმანელ ტომთა ისტორია.</p> <p>გერმანელ ტომთა კლასიფიკაცია. ვინდილების, ინგვეონების, ისკვეონების, ჰერმინონებისა და ჰილევინების განსახლების ადგილი ცენტრალურ ევროპაში, ხალხთა დიდი გადასახლების ეპოქამდე. პირველი ცნობები გერმანელი ტომების შესახებ. პლუტარქე, სტრაბონი, იულიუს კეისარი, პლინიუს უფროსი, კორნელიუს ტაციტუსი და სხვები გერმანელი ტომების შესახებ. გერმანელ ტომთა ადათ-წესები, ზნე-ჩვეულებები, რელიგიური შეხედულებები. ხალხთა დიდი გადასახლების ეპოქა (ჩვ. წ. IV – VII სს).</p> <p>გერმანელი ტომების შეჭრა დასავლეთ რომის იმპერიის ტერიტორიაზე, მისი დამხობა და ე.წ. ბარბაროსული</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 3 www.margaliti.com</p>

	<p>სამეფოების წარმოქმნა. ანგლების, საქსებისა და იუტების მიგრაცია ბრიტანეთის კუნძულებზე და ჰეპტარქიის დაარსება. ფრანკების სამეფოს მოკლე ისტორია. მეროვინგების დინასტია. კაროლინგების დინასტია. კარლოს დიდი. “კაროლინგური აღორძინება”. ვერდენის ხელშეკრულება (843წ.) და კარლოს დიდის იმპერიის დაშლა სამ სახელმწიფოდ: გერმანიად, საფრანგეთად და იტალიად.</p> <p>აღმოსავლეთ გერმანელი ტომების გოთების, ვანდალებისა და ბურგუნდების მიგრაციები ხალხთა დიდი გადასახლების ეპოქაში.</p>	
4	<p>ლექცია /სემინარი – გერმანიკული დამწერლობის ისტორია.</p> <p>რუნიკული ანბანი. მისი თავისებურებები. რუნიკული ანბანის სახესხვაობები. რუნიკული ანბანის წარმოშობა. სხვადასხვა თეორიები რუნიკული ანბანის წარმოშობის შესახებ. გოთური ანბანი. მისი თავისებურებები. გოთური ანბანის წარმოშობის წყაროები. ლათინური ანბანი. მისი სახესხვაობები. მინუსკულუსი – ლათინური ანბანის სახესხვაობა, რომელსაც გერმანელი ტომები იყენებდნენ.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 4 www.margaliti.com</p>
5	<p>ლექცია /სემინარი – თანხმოვანთა დიდი გადაწევა / გრიმის კანონი.</p> <p>ინდოევროპული ხშილი თანხმოვნების გადაწევა გერმანიკულ ენებში (ტრადიციული თვალსაზრისი). ვერნერის კანონი.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 6 www.margaliti.com</p>
6	<p>ლექცია /სემინარი– თანხმოვანთა მეორე ზემოგერმანული გადაწევა.</p> <p>ხშილი თანხმოვნების რიგების შემდგომი გადაწევა ძველ ზემოგერმანულში. თანხმოვანთა მეორე ზემოგერმანული გადაწევის შედეგად წარმოქმნილი კანონზომიერი შესატყვისობები ფონოლოგიურ დონეზე თანამედროვე გერმანულსა და სხვა გერმანიკულ ენებს შორის.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 6 www.margaliti.com</p>
7	<p>ლექცია/სემინარი – გერმანიკული მახვილი. გერმანიკული მახვილის ძირითადი თავისებურებანი: დინამიკურობა და ფიქსირებულობა სიტყვის პირველ მარცვალზე. გერმანიკული მახვილის შედეგად განვითარებული ფონეტიკური რედუქციის პროცესი და მისი შედეგები სხვადასხვა გერმანიკულ ენებში. გერმანიკული ენების საერთო ლინგვისტური ნიშნები ფონოლოგიურ დონეზე. თანხმოვანთა I და II გადაწევის შედეგად წარმოქმნილი ბგერათმესატყვისობები, ერთის მხრივ გერმანიკულ ენებსა და სხვა ინდოევროპულ ენებს შორის, მეორეს მხრივ კი გერმანულ ენასა და სხვა გერმანიკულ ენებს შორის.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 5 www.margaliti.com</p>

8	შუალედური შემონიშნება	
9	ლექცია /სემინარი – ზმნა გერმანიკულ ენებში. ზმნის გრამატიკული კატეგორიები გერმანიკულ ენებში. დრო, როგორც ზმნის წამყვანი კატეგორია გერმანიკულ ენებში. ძლიერი ზმნები. ძლიერი ზმნების შვიდი კლასი. აბლაუტი. აბლაუტის რიგები პირველი ექვსი კლასისათვის. მეშვიდე კლასი – რედუპლიცირებული ზმნები. ძლიერი ზმნების უღლება.	ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 7 www.margaliti.com
10	ლექცია /სემინარი – ზმნა გერმანიკულ ენებში. სუსტი ზმნები. სუსტი ზმნების ძირითადი ფორმების მანარმოებელი დენტალური სუფიქსის ეტიმოლოგიის საკითხისათვის. სუსტი ზმნების კლასები. სუსტი ზმნების უღლება. სუსტი ზმნები, როგორც გერმანიკული ინოვაცია. პრეტერიტო-პრეზენსული ზმნები. მათი ძირითადი ფორმები. ანომალიური, სუპლეტური ზმნები გერმანიკულ ენებში. ძველი გერმანიკული ზმნის ევოლუცია თანამედროვე გერმანიკულ ენებში.	ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 7 www.margaliti.com
11	ლექცია /სემინარი – არსებითი სახელი გერმანიკულ ენებში. არსებით სახელთა გრამატიკული კატეგორიები. არსებით სახელთა მორფოლოგიური კლასიფიკაცია. არსებით სახელთა ძლიერი ბრუნება. არსებით სახელთა სუსტი ბრუნება. სუსტი ბრუნების ფორმების მანარმოებელი -ი- სუფიქსის ეტიმოლოგია. სუსტი ბრუნება, როგორც გერმანიკული ინოვაცია. არსებით სახელთა ბრუნვის სხვა ტიპები გერმანიკულ ენებში ძველი გერმანიკული არსებითი სახელის ევოლუცია თანამედროვე გერმანიკულ ენებში.	ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 8 www.margaliti.com
12	პრაქტიკუმი: ფრაგმენტების კითხვა და ანალიზი ეპისკოპოს ულფილას მიერ თარგმნილი გოთური ოთხთავიდან.	
13	ლექცია /სემინარი – ზედსართავი სახელების გრამატიკული კატეგორიები გერმანიკულ ენებში: ბრუნვა, სქესი, რიცხვი, განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობა, შედარების ხარისხები. ზედსართავ სახელთა ორგვარი ბრუნება – ძლიერი და სუსტი. ზედსართავ სახელთა ძლიერი და სუსტი ბრუნების ფორმების მემკვიდრეობით განსაზღვრულობა-განუსაზღვრელობის გრამატიკული კატეგორიის	ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 9 www.margaliti.com

	<p>გამოხატვა გერმანიკულ ენებში. ზედსართავ სახელთა ორგვარი ბრუნება როგორც გერმანიკული ინოვაცია. ზედსართავ სახელთა შედარებითი და აღმატებითი ხარისხების მანარმოებელი სუფიქსები გერმანიკულ ენებში.</p> <p>ძველი გერმანიკული ზედსართავი სახელის ევოლუცია თანამედროვე გერმანიკულ ენებში.</p>	
14	<p>ლექცია /სემინარი– ძველი გერმანიკული ენების ლექსიკის ზოგადი დახასიათება.</p> <p>მშობლიური და ნასესხები სიტყვები გერმანიკულ ენებში. მშობლიური სიტყვების ეტიმოლოგიური შრეების დახასიათება:</p> <p>საერთო ინდოევროპული წარმოშობის სიტყვები გერმანიკულ ენებში. მათი თემატური ჯგუფები (ადამიანის, ცხოველების, მცენარეების, ყოფის, სოციალური ორგანიზაციისა და სხვ. აღმნიშვნელი ინდოევროპული სიტყვები);</p> <p>საერთო გერმანიკული ლექსიკა. საერთო გერმანიკული ლექსიკის ძირითადი თემატური ჯგუფები.</p> <p>ნასესხეობა ძველ გერმანიკულ ენებში.</p>	<p>ელექტრონული სალექციო კურსი: ლექცია 10 www.margaliti.com</p>